

VA-PLAN SKURUP

Antagen i kommunfullmäktige 2015-03-23

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING.....	3
2.	PLAN INOM NUVARANDE VERKSAMHETSOMRÅDE.....	4
2.1.	Återkommande mindre investeringsprojekt.....	6
2.2.	Vatten.....	6
2.3.	Spillvatten.....	6
2.4.	Dagvatten.....	6
3.	PLAN FÖR UTBYGGNAD AV VERKSAMHETSOMRÅDEN.....	6
3.1.	Vatten.....	6
3.2.	Spillvatten.....	7
3.3.	Dagvatten.....	7
4.	PLAN FÖR VA-FÖRSÖRJNING UTANFÖR VERKSAMHETSOMRÅDEN.....	8
5.	TID- OCH INVESTERINGSPLAN.....	9
6.	DISKUSSION.....	11

1. INLEDNING

Skurups kommun står inför flera ofrånkomliga utmaningar de närmsta åren. I denna VA-plan beskrivs hur kommunen skall arbeta med VA-utbyggnad under perioden 2015 - 2026.

VA-planen är utformad utifrån kommunens antagna VA-policy och VA-översikt.

I VA-översikten beskrivs de förutsättningar som styr VA-verksamheten, t.ex. lagar och förordningar, olika typer av mål, naturgivna förutsättningar, befintliga anläggningar mm.

I VA-policyn har Skurups kommun satt upp de prioriteringar som skall styra kommunens planering kring VA-frågor. I policyn skrivs t.ex. att storleken på den samlade bebyggelsen inom ett område blir styrande för vilken organisatorisk lösning som kommunen bör verka för i första, andra, respektive tredje hand. För detta finns tre olika fall:

1 - 5 hushåll	VA-försörjningen bör i första hand tillgodoses genom gemensamhetsanläggningar och i andra hand genom enskilda anläggningar.
6 - 20 hushåll	VA-försörjningen bör i första hand tillgodoses genom gemensamhetsanläggningar, i andra hand genom enskilda anläggningar och i tredje hand genom kommunalt VA.
>20 hushåll	VA-försörjningen bör i första hand tillgodoses genom kommunalt VA, i andra hand genom gemensamhetsanläggningar och i tredje hand genom enskilda anläggningar.

Det antal hushåll som inkluderas i ett område skall ligga i nära anslutning till varandra och kan vara både befintliga och/eller planerade. En enskild bedömning kommer att ske i varje fall eftersom de förhållanden som påverkar VA-försörjningsmetod varierar i kommunen.

De geografiska områden som enligt policyn är aktuella för kommunal VA-försörjning, har sinsemellan en prioritering för det faktiska utförandet. Nedan följer en presentation av kriterierna för denna prioritering:

A. Miljö och hälsa - hänsyn tas till recipienters ekologiska status, bristande kvalitet eller kvantitet på dricksvattnet, samt olägenheter såsom dålig lukt eller buller som uppstår som en följd av den befintliga VA-lösningen.

B. Naturgivna förutsättningar – hänsyn tas till befintliga planförhållanden samt geologiska och hydrogeologiska förhållanden, förutsättningarna för att ta mark i anspråk för den aktuella anläggningen, kvalitet och kvantiteten på färskvattnet, områden som är utpekade som riskområden ur översvämningssynpunkt samt markens beskaffenhet för att på bästa sätt kunna lösa VA-frågan.

C. Ekonomi - hänsyn tas till huruvida det ur ekonomisk synpunkt är lämpligare strategiskt att lösa VA-frågan för ett visst område före ett annat område. Sammantaget bedöms den totala kostnaden för att upprätta en viss VA-lösning vilket till stor del beror på antalet fastigheter som ska kopplas på och hur långt ifrån varandra dessa fastigheter ligger. Hänsyn tas också till närheten till befintliga verksamhetsområden.

D. Samhällsplaneringsvinst - Ett exempel på fall där samhällsplaneringsvinster uppstår kan vara när anordnande av kommunalt VA till ett område möjliggör annan utveckling av bebyggelsen, såsom avstyckning av tomter eller tillstånd till större byggrätter, i ett område där vatten- och avloppsfrågan tidigare hindrat sådan utveckling.

I VA-planen beskrivs planerna för nuvarande verksamhetsområden (Kap. 2), för de områden som i framtiden skall ingå i verksamhetsområdet (Kap. 3) och för enskilda anläggningar som är belägna utanför verksamhetsområdet (Kap. 4).

De kostnadsbedömningar som redovisas i VA-planen är samtliga gjorda i kostnadsläge år 2014.

VA-planen har tagits fram av en arbetsgrupp med bestående av:

- Ingmar Thorén (projektledare), Mattias Gunnarsson, Christian Lagerblad, Håkan Svensson, Göran Sivertsen, Jennie Luthander och Mikael Hugg från Serviceförvaltningen
- Sophie Hedenskog från Myndighetsenheten – miljö
- Bengt Hagberg och Lena Johansson från Kommunövergripande stab
- Kristoffer Hanson från Kommunövergripande stab har medverkat med studier av påverkan av VA-taxan m.m.

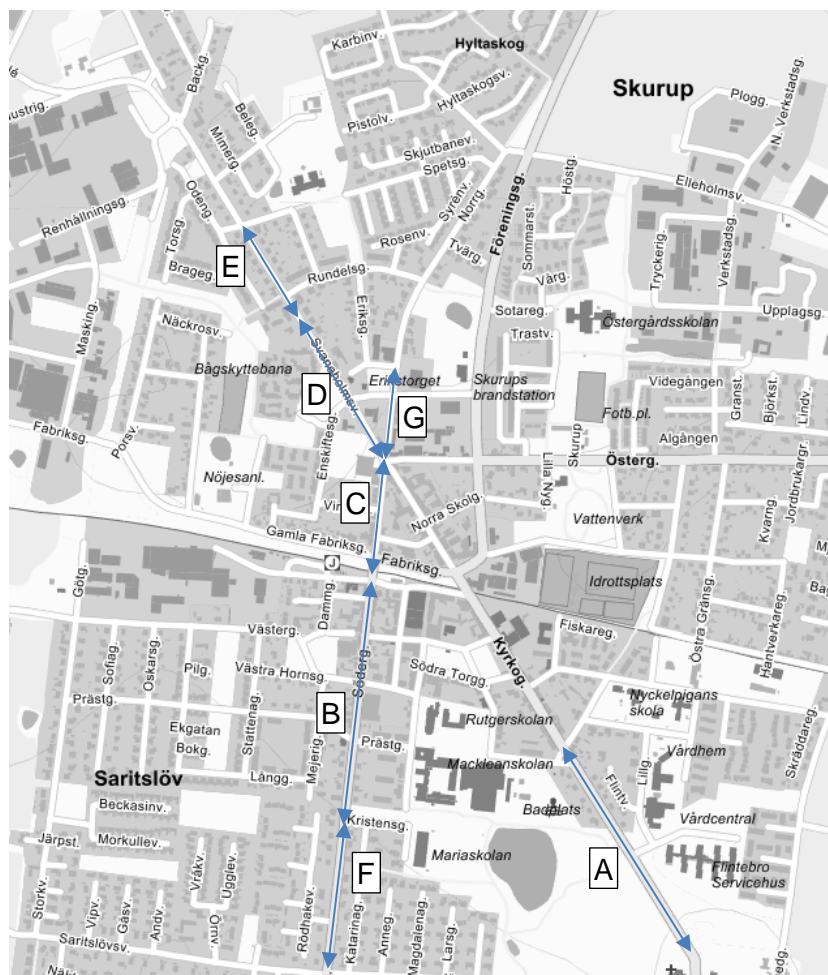
Styrgruppen för projektet har bestått av Björn Hortevall, Bengt Nilsson, Anders Kristiansen.

2. PLAN INOM NUVARANDE VERKSAMHETSOMRÅDE

Skurups kommun har under lång tid arbetat med att sanera befintligt avloppssystem, dvs. separera dagvatten från spillvattensystemet, främst i Skurups tätort. Motivet är att minska miljöpåverkan genom att inte smutsa ned regnvatten i onödan och att minska kostnaderna för onödig pumpning och rening av regnvatten. Risken för översvämningar i hus minskar också när bortkoppling sker av tillskottsvatten till spillvattenledningarna.

För att man till fullo skall nyttiggöra redan gjorda investeringar för saneringar krävs att de återstående etapperna genomförs. Saneringsarbeten måste alltid utföras utifrån och inåt i ledningssystemet för att inte riskera översvämningar i de centrala delarna.

I figur 2.1 och tabell 2.1 redovisas planen för sanering av Skurups tätort. Saneringen medför att nya ledningar för vatten, spill- och dagvatten läggs. Viktigt att nämna är att kostnadsbedömningen endast omfattar de kostnader som faller på VA-kollektivet. För dessa projekt kommer kostnader också att uppstå för skattekollektivet för upprustning av t.ex. gator och gatumiljö.

Figur 2.1. Etappindelning sanering centrala Skurup.

Prioritering	Tidplan	Kostnad (MSEK)
A Kyrkogatan II S Kungsgatan – Flintebrogatan	2016 - 2017	9
B Södergatan I Järnvägen – Kristensgatan	2017 - 2018	10
C Södergatan II Femkorset - Järnvägsgatan	2018 - 2019	4
D Svaneholmsvägen II Femkorset – Hilding Hans	2019 - 2020	6
E Svaneholmsvägen III Rundelsgatan – Spetsgatan	2020 - 2021	5
F Södergatan III Kristensgatan – Jörgensgatan	2021 - 2022	6
G Norrgatan Femkorset – Planteringsgatan	2022 - 2023	4

Tabell 2.1. Etappindelning sanering Skurups tätort.

2.1. Återkommande mindre investeringsprojekt

Inom ett verksamhetsområde som i Skurups kommun finns ett kontinuerligt behov för reinvestering av VA-anläggningen och det kommer att kvarstå på samma sätt som idag. Totalt innebär detta en avsättning på ca 2,4 Mkr per år enligt befintlig flerårsinvesteringsplan.

2.2. Vatten

I samband med att Skurups kommun skall anslutas till Sydsvatten kommer stora investeringar att behöva göras dels i nya överföringsledningar mellan de olika distributionsområdena, dels i form av åtgärder för att ändra vattenverken till tryckstegringsstationer med reservoarer. I arbetet ingår ett flertal moment som ansökan att avsluta nuvarande grundvattenuttag, ledningsrätt för de nya ledningarna, projektering och byggande.

2.3. Spillvatten

De större åtgärder som planeras för spillvattennätet inom verksamhetsområdet är knutna till saneringsåtgärderna inom Skurups tätort. Andra mindre åtgärder kommer att göras inom den post som finns för mindre investeringar.

2.4. Dagvatten

I samband med exploatering i Rydsgård kommer ett befintligt utjämningsmagasin för dagvatten att utökas för att hantera dagvatten från befintligt verksamhetsområde och från exploateringen.

3. PLAN FÖR UTBYGGNAD AV VERKSAMHETSOMRÅDEN

3.1. Vatten

Skurups kommun har ett mycket väl utbyggt verksamhetsområde för vatten där ca 97 % av kommuninvånarna har tillgång till kommunalt vatten, vilket innebär att det inte finns samlad bebyggelse som saknar verksamhetsområde för vatten. Eftersom det i dagsläget inte finns någon större efterfrågan på kommunalt vatten i kommunen, så är utbyggnad av verksamhetsområdet inte aktuellt för närvarande.

I samband med nyanläggning av spillvattenledningar kan det bli aktuellt med reinvesteringar på vattenledningssidan i de fall det finns ett behov pga. ledningarnas status (återkommande läckor) eller t.ex. platsbrist. Kostnaderna för detta kommer att tas inom den post som finns för mindre investeringar.

För att öka säkerheten och kraftigt sänka driftkostnaderna för vattenförsörjningen till Stenbergset planeras en ledning från Dörröd i Lunds kommun för att ersätta det lokala vattenverket. Investeringskostnaden för detta är bedömd till ca 2 MSEK. Utbyggnaden planeras till 2015.

3.2. Spillvatten

Prioriteringsordningen mellan de orter där kommunalt verksamhetsområde skall skapas bestäms utifrån kommunens VA-policy. I tabell 3.1 visas den föreslagna prioriteringsordningen samt antalet fastigheter dels inom den samlade bebyggelsen, dels de som ligger utanför den samlade bebyggelsen men som kan anslutas till en överföringsledning. Prioriteringen av Dalaled, Skurup nr 7 m.fl. är beroende av den nya vattenledningen mellan Skurup och Skivarp.

Sedan tidigare är beslut taget att utöka verksamhetsområdet för Abbekås Östra.

Prioritering	Projekt	Inom samlad bebyggelse	Möjliga att ansluta	Status bef. anläggningar*	Tidplan	Kostnad (MSEK)
1	Janstorp	24	24	40 %	2015	7
2	Ö Vemmenhög	17	27	35 %	2016	9
3	V Nöbbelöv	26	11	70 %	2017	5
4	Dalaled	23	5		2018	15
5	Skurup nr 7	21			2019	4
6	V Vemmenhög	17	3	60 %	2021	7,5
7	Tingbacken	20	9	65 %	2022	4
8	Katslösa	14	20	60 %	2023	6
9	Lindby	25	11	60 %	2024	7
10	Trunnerup	13	27		2025	11

Tabell 3.1. Prioritering av anslutning

*Kolumnen "Status befintliga anläggningar" visar andelen fastigheter som varken klarar reningskraven enligt SNV 1987:6 eller Naturvårdsverkets allmänna råd (till 2 och 26 kap. miljöbalken och 12-14 och 19 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) om små avloppsanordningar för hushållsspillvatten, NFS 2006:7.

I bilaga 1 visas utbyggnadsområdena samt tre utredningsområden där möjligheten att ansluta dessa områden till spillvatten i samband att systemet byggs ut skall utredas. På sträckan Ö Vemmenhög – Skivarp gäller det bebyggelserna vid Almaröd och Ingatorp. På sträckan till Tingbacken gäller det Skåningagården.

3.3. Dagvatten

Kommunen har inte identifierat någon samlad bebyggelse enligt VA-policyn, där det finns behov av att bygga ut kommunal dagvattenhantering.

4. PLAN FÖR VA-FÖRSÖRJNING UTANFÖR VERKSAMHETSOMRÅDEN

Kommunen har ingen skyldighet att förse fastigheter utanför ett verksamhetsområde med VA-försörjning. Det innebär att fastigheter utanför ett verksamhetsområde för avlopp måste anläggas enskilda (egna) VA-anläggningar enligt gällande lagstiftning.

Tillkommande verksamhetsområden omfattar ytterligare ca 340 fastigheter, vilket innebär att ca 1 250 enskilda anläggningar behöver åtgärdas för att klara gällande lagstiftning. Alla enskilda VA-anläggningar som inte uppfyller gällande krav ska åtgärdas. När krav på åtgärd och tidplan ställs måste hänsyn tas till anläggningens bedömda status och eventuell planerad utbyggnad av allmänt VA eller motsvarande. Detta måste alltid avgöras från fall till fall. Anläggningar med tydlig påverkan på miljö och/eller hälsa måste åtgärdas omgående även om utbyggnad av allmänt VA eller annan godtagbar lösning planeras i närtid.

Miljö- och byggnadsnämndens uppgift som tillståndsmyndighet är att pröva ansökningar om tillstånd till enskilda avloppsanläggningar och utöva tillsyn enligt miljöbalkens regler.

Vid miljö- och byggnadsnämndens prövning ska vägas in inte bara den enskilda fastighetens möjlighet att lösa sina vatten- och avloppsfrågor utan även hur en sådan lösning kan påverka hela området möjligheter att lösa dessa frågor på ett långsiktigt hållbart sätt. Där det bedöms finnas risk för förorening av dricksvatten eller andra miljö- och hälsoproblem tillåts inga nya enskilda avlopp. Områden där det bedöms finnas risk för stor näringsflykt och snabb transport till havet och andra vattendrag prioriteras. De enskilda anläggningar som har för liten infiltrationsyta och/eller är över tjugo år prioriteras också.

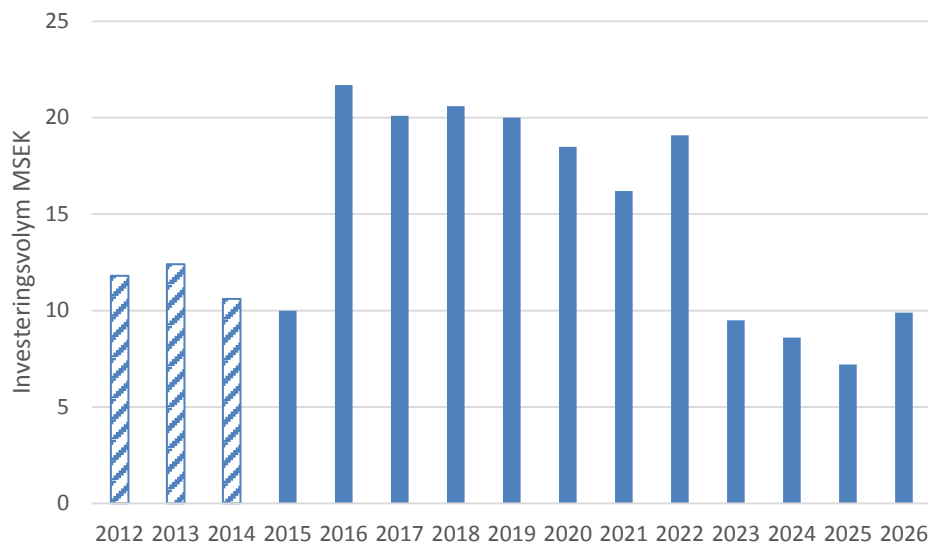
Myndighetsenheten miljö startar i början av 2015 en utökad tillsyn av enskilda avlopp.

5. TID- OCH INVESTERINGSPLAN

För de beskrivna planerna inom och utbyggnad av verksamhetsområde (se kap. 2 & 3), har en investeringsplan framställts (se bilaga 2).

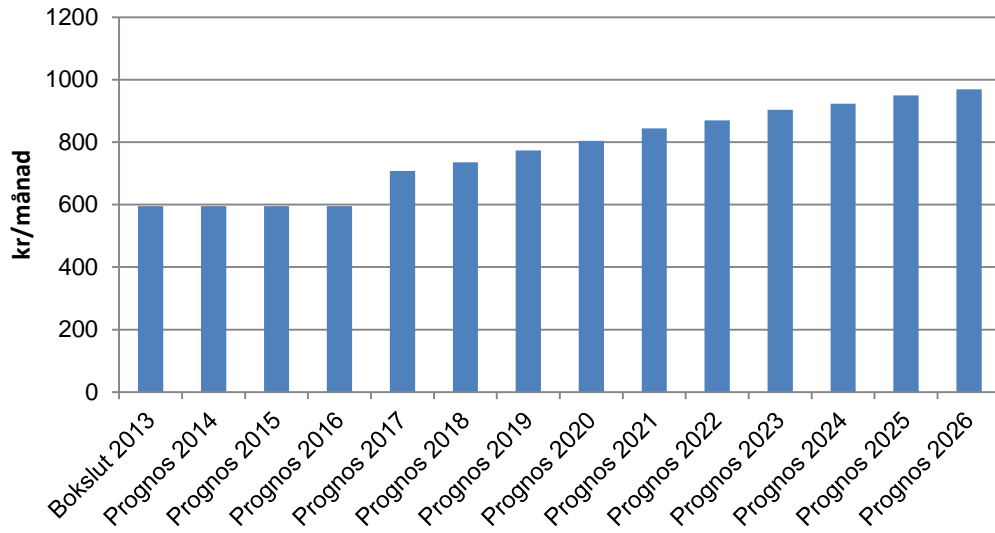
De planerade investeringarna kommer att påverka VA-taxan. I figur 5.1 redovisas de planerade investeringsvolymerna för perioden 2015 – 2026 samt historiska värden från 2012 - 2014.

Figur 5.1. Investeringsvolym VA 2012 - 2026

För att möta de ökade kostnaderna för bl.a. saneringsprojekt, Sydsvattenanslutning, utbyggnad av verksamhetsområden och för ombyggnad av reningsverket i Ystad, kommer VA-taxan i Skurup att behöva höjas. En simulering har gjorts baserat på de planerade investeringarna och Ystads kommuns prognos för reningsverkets kostnader, 50 års avskrivningstid, en genomsnittlig ränta på 3 %, uppräkningsfaktor för personal mm på 3 % och oförändrade interna tjänster.

Simuleringen visar att en genomsnittlig ökning av fast och rörlig brukningsavgift på 4 % per år krävs under perioden 2015 – 2026 för att ha en ekonomi i balans. I figur 5.2 visas hur månadskostnaden för en normalvilla (typhus A i statistiken) förändras med de föreslagna höjningarna.

Figur 5.2. Prognos för VA-taxa för typhus A

6. DISKUSSION

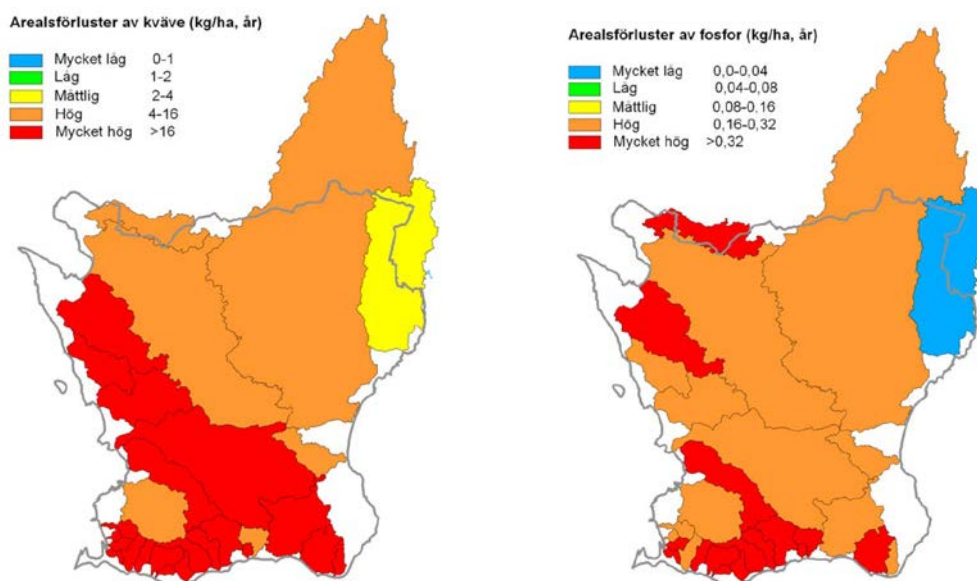
Skurups kommun står inför stora utmaningar avseende miljöpåverkan, uppfyllnad av lagkrav men även nya stora kostnader. VA-planen är upprättad med hänsyn till kommunens beräknade ekonomiska och personella resurser. Vi räknar med att klara av ett saneringsprojekt avseende befintliga ledningar parallellt med ett nyanläggningsprojekt (Landsbygd) för VA per år.

Projekten är tidsplanerade med hänsyn till tidpunkten för avveckling av kommunens egna vattenverk och anslutning till Sydvatten och därtill hörande ledningskompletteringar. Detta ger klara samordningsvinster. Skurups kommun kommer med andra ord ha fullt upp det närmsta decenniet med utveckling av den kommunala VA-anläggningen.

En intressant iakttagelse är att ovan nämnda nyanläggningsprojekt (på landsbygden) kommer att eliminera ca 340 enskilda avlopp. Detta innebär en uppskattad minskad belastning på recipienten (Östersjön) med 580 kg fosfor och 2600 kg kväve per år. För utbyggnaden av verksamheten krävs en investering på i storleksordningen 87 MSEK under en period på 12 år. Detta motsvarar en kostnad per fastighet på i genomsnitt ca 200 000 SEK. Delar av detta kommer att täckas av anslutningsavgifter.

Av denna plan framgår att 1250 enskilda avlopp inom kommunen inte klarar dagens reningskrav och dessutom inte är aktuella för kommunalt VA. Kan man genom myndighetsåtgärder få dessa avlopp att klara kraven, skulle belastningen till Östersjön minska med 1800 kg fosfor och 3500 kg kväve per år. Utfallet av en ökad myndighetsutövning för att nå minskade utsläpp kommer troligen att vara stort i förhållande till nedlagd kostnad för kommunen.

Som en parentes kan även nämnas att Skurup kommuns två primära avrinningsområden (Dybäcksån och Skivarpsån) som sedan rinner ut i Östersjön, varje år får ett tillskott av 1683 kilo fosfor och 129 850 kilo kväve från åkermark. Arealförlusterna av fosfor och kväve för nämnda avrinningsområden är bland de högsta i Skåne.

Figur 6.1. Areal förluster av kväve resp. fosfor (Transporter av fosfor och kväve från skånska vattendrag, Länsstyrelsen i Skåne, 2010).